

11. Landelijke coördinatie begeleiding nieuwkomers met zintuigelijke beperking

Bijlage bij ledenbrief 19 mei 2021: “Uitnodiging ALV 16 juni 2021”

Samenvatting

Per 1 januari 2022 treedt de Wet inburgering in werking. In de nieuwe wet krijgen gemeenten een regierol om inburgeringsplichtigen te begeleiden en een inburgeringsaanbod realiseren. Het doel van de wet is dat nieuwkomers snel en volwaardig meedoen aan de Nederlandse samenleving. Onder de huidige wet krijgen nieuwkomers met een zintuigelijke beperking vaak een ontheffing van de inburgeringsplicht. Met de nieuwe wet ligt er een opgave om ook voor deze doelgroep een inburgeringsaanbod te creëren, zodat ook zij snel en volwaardig kunnen meedoen aan de Nederlandse samenleving.

We hebben het over een kleine groep nieuwkomers met een zintuigelijke beperking. Zij hebben echter wel baat bij een aangepast aanbod voor de inburgering, waarin maatwerk geleverd kan worden. Om er zeker van te zijn dat er een contractbasis is voor aanbieders met dit specifieke aanbod, vraagt de VNG haar leden via de Algemene ledenvergadering (ALV) een mandaat om voor alle gemeenten een raamovereenkomst af te sluiten met aanbieders voor deze functie. De VNG vraagt de ALV een mandaat voor de periode van 4 jaar (van 2022 tot en met 2025). Een langere mandaatperiode geeft de mogelijkheid om langere contracten af te sluiten. Binnen de mandaatperiode zal de VNG afspraken maken over contractvoorwaarden en aandacht besteden aan de aansluiting tussen de landelijk ingekochte zorg en de rol van gemeenten daarin.

Voorstel aan de ALV

Stemt u in met het voorstel dat de VNG voor de komende vier jaar (vanaf 1 januari 2022) het mandaat heeft om landelijke raamcontracten af te sluiten – in het kader van de Wet inburgering - voor de begeleiding van mensen met een zintuigelijk beperking, volgens de in dit voorstel genoemde randvoorwaarden.

Voorstel mandaatverlening Landelijk Transitiearrangement

Inleiding

Per Gemeenten krijgen in de nieuwe Wet Inburgering (die in werking treedt per 1 januari 2022) een regierol. Het doel van de nieuwe wet is dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk meedoen in Nederland, het liefst via betaald werk.

Onder de groep inburgeringsplichtigen is er een groep mensen met een zintuigelijke beperking. Het gaat om een klein aantal. Schattingen lopen uiteen tot enkele tientallen tot maximaal 150 mensen per jaar. De begeleiding van – en communicatie met deze doelgroep vraagt om specifieke kennis en vaardigheden. Regionaal is er geen passend aanbod voor deze specifieke doelgroep voor handen. Het in stand houden van landelijke expertise is nodig om de kwaliteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen. Momenteel nemen enkele landelijk werkende aanbieders (GGMD, Visio en Kentalis) deel aan een landelijke pilot van het ministerie van SZW om tot een passend inburgeringsaanbod voor deze doelgroep te komen.

Om ervoor te zorgen dat vraag en aanbod voor deze schaarse en landelijk georganiseerde functie zo effectief mogelijk op elkaar aansluiten vraagt de VNG haar leden via de Algemene ledenvergadering (ALV) een mandaat om voor alle gemeenten raamovereenkomsten af te sluiten met aanbieders voor deze functie via het landelijk transitie arrangement (LTA). In dit voorstel licht de VNG toe: waarom zij een besluit vraagt, wat de duur van de mandaatperiode is en onder welke randvoorwaarden de VNG dit besluit vraagt. Ter voorbereiding van dit voorstel heeft de VNG, individuele gesprekken gevoerd met gemeenten, gebruik gemaakt van beschikbare beleidsinformatie, en bijeenkomsten georganiseerd met gemeenten en aanbieders gezamenlijk.

Duur van de mandaatperiode

Momenteel heeft de VNG al het mandaat om de jeugdhulp en Wmo begeleiding voor mensen met een zintuigelijke beperking eenduidig landelijk te organiseren. Uit de voorbereiding van dit voorstel blijkt dat er tevens behoefte is aan een landelijk raamcontract voor de inburgering van mensen met een zintuigelijke beperking. In verband met het landelijke verzorgingsgebied van de aanbieders, het lage volume van de vraag per regio/gemeente en de administratieve consequenties die dit met zich meebrengt is er veel draagvlak onder gemeenten voor een landelijke inkoop met bijbehorende raamovereenkomsten.

VNG vraagt de ALV om een mandaat voor de periode van 4 jaar (van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2025). Hiermee sluiten we aan op de vigerende mandaatperiode van de overige landelijk gecontracteerde functies (jeugdhulp en de Wmo begeleiding). Een langere mandaatperiode geeft tevens de mogelijkheid om langere contracten af te sluiten, waarbij flexibiliteit georganiseerd kan worden door het werken met verlengingsopties binnen de overeenkomst. Een langere periode geeft gemeenten en aanbieders de mogelijkheid om deze functie zorgvuldig en stapsgewijs te

ontwikkelen. Hierbij wordt voor waarborgen gezorgd dat waar nodig de contractering aangepast kan worden op de veranderende context. Tot slot geven gemeenten aan inhoudelijk te willen sturen op landelijke aanbieders om het netwerk beter te laten functioneren en de juiste zorg op de juiste plek te kunnen borgen. De mandaatperiode biedt de mogelijkheid om de focus op deze ontwikkeling te houden en resultaat te boeken.

Uitgangspunten

Het voorstel voor een mandaat gaat samen met de invulling van een aantal randvoorwaarden. Tijdens de voorbereiding van dit voorstel zijn een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden genoemd en uitgewerkt die ervoor moeten zorgen dat de decentrale verantwoordelijkheid van gemeenten goed samengaat met de landelijke raamcontracten voor specialistische functies. Het gaat om de volgende randvoorwaarden:

1. Functies worden uitsluitend opgenomen in de landelijke raamovereenkomst als zij voldoen aan de drie volgende criteria:
 - a. Clienten komen uit een groot deel van het land,
 - b. Kleine aantallen cliënten per gemeente maken gebruik van de functie,
 - c. Er zijn geen lokale – of regionale alternatieven voorhanden voor deze functie.
2. Gemeenten behouden de mogelijkheid om eigenstandig een overeenkomst af te sluiten voor deze doelgroep.
3. Het uitgangspunt is dat alle gemeenten individueel (financieel) verantwoordelijk zijn, de budgetten ontvangen en dat met het maken van landelijke afspraken over daar rekening mee gehouden wordt;
4. Een landelijke inkoopafpraak dient zo weinig mogelijk afbreuk te doen aan de regie door individuele gemeenten. Die regie is noodzakelijk voor de inhoudelijke betrokkenheid. Het is belangrijk om landelijke afspraken niet als een geheel aparte constructie te zien, maar als het hoogste schaalniveau in de samenwerking tussen gemeenten;
5. De VNG onderzoekt welke ondersteuning gemeenten en aanbieders nodig hebben en werkt dit uit. (samenspel taalaanbieder – casusregisseur).
6. De toegang tot inburgering valt onder de verantwoordelijkheid van de individuele gemeente;
7. De landelijke afspraken worden vastgelegd een raamovereenkomst die geldt voor gemeenten en gecontracteerde aanbieders. In de raamovereenkomst worden de volgende zaken vastgelegd:
 - Prestaties en tarief
 - Bepalingen over het leveren van beleidsinformatie.
 - Een programma van eisen met inhoudelijke voorwaarden waar professionals en aanbieders aan moeten voldoen.
 - Administratieve voorwaarden
 - Verantwoordelijkheidsverdeling tussen VNG en gemeenten
 - Een ontwikkelagenda.

8. De bekostiging verloopt op basis van geld volgt cliënt. Dat betekent dat zodra de cliënt start met een inburgeringstraject, de aanbieder en gemeente waar een cliënt vandaan komt (op grond van het woonplaatsbeginsel) administratief vastleggen dat er traject gaat plaatsvinden. Gedurende of na afloop van de zorglevering stuurt de aanbieder een factuur aan de betreffende gemeente voor de geleverde zorg op grond van de in de landelijke overeenkomst vastgelegde voorwaarden (waaronder tarieven) en de administratieve vastlegging dat de cliënt een inburgeringstraject heeft doorlopen.

Financieel

Deze activiteiten van de VNG worden bekostigd uit de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). Gezien de beperkte uitbreiding van de taken is uitbreiding van de GGU niet aan de orde.

Vervolg

Bij een positief besluit op de ALV over de mandaatperiode van 4 jaar start de VNG met de voorbereiding, de uitwerking van de hiervoor genoemde randvoorwaarden, en het voorbereiden van de inkoopprocedure voor de landelijke raamovereenkomsten. De VNG werkt in afstemming met het afstemmingsoverleg Asiel en Inburgering G40 een voorstel uit en agendeert deze in het najaar van 2021 in de VNG-commissie PSI.